

Chełm, dnia 20 stycznia 2014 r.

KOMENDANT
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
IM.27 WOŁYŃSKIEJ DYWIZJI ARMII KRAJOWEJ

Egz. nr 21...

MA-MK-381/14
2014-01-21

Jan Kł. Chyżewski
Mund - 21.01.2014
MKS

Pan ppłk SG Artur BAREJ

KOMENDANT
PLACÓWKI STRAŻY GRANICZNEJ
w Terespolu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję wystąpienie pokontrolne z kontroli przeprowadzanej w trybie zwykłym, w dniach 18.03. – 31.05.2013 r., w Placówce Straży Granicznej w Terespolu¹, 22-550 Terespol, ul. Wojska Polskiego 164 nt.: „Dystrybucja, przechowywanie i użytkowanie oraz niszczenie substancji narkotycznych w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r.”

I. Kontrolą objęto okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r.

W okresie tym Komendantem Placówki Straży Granicznej w Terespolu był mjr SG Artur BAREJ – od dnia 11 listopada 2013 r. w stopniu podpułkownika SG.

Bezpośrednim przełożonym ww. był gen.bryg. SG Jarosław FRĄCZYŃSKI Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie².

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

kpt. SG Grzegorz JURAK – starszy specjalista Wydziału Nadzoru i Kontroli NOSG, na podstawie upoważnienia nr 3/2013 z dnia 18.03.2013 r.

- kierownik zespołu kontrolerów,

por. SG Monika PIEKARSKA – starszy specjalista Wydziału Nadzoru i Kontroli NOSG, na podstawie upoważnienia nr 4/13 z dnia 18.03.2013 r.,

1 Zwana dalej – placówka.

2 Zwany dalej – Komendant NOSG.

st.chor. SG Mirosław BŁASZCZAK³ – starszy specjalista Wydziału Nadzoru i Kontroli NOSG, na podstawie upoważnienia nr 5/13 z dnia 18.03.2013 r.

III. Czynności kontrolne przeprowadzono:

od 18 marca 2013 r. do 31 maja 2013 r. – w siedzibie podmiotu kontrolującego.

W dniu 11 kwietnia 2013 r. zespół kontrolerów przeprowadzał czynności kontrolne w siedzibie podmiotu kontrolowanego. Czynności kontrolne przeprowadzono na podstawie ww. upoważnień wydanych przez Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej Chełmie, zakończono 31 maja 2013 r.

IV. Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

IV.I. Sprawdzenie sposobu przechowywania i użytkowania próbek szkoleniowych substancji narkotycznych w placówce w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r.

IV.II. Sprawdzenie sposobu ewidencjonowania substancji narkotycznych znajdujących się na stanie placówki.

IV.III. Sprawdzenie realizacji czynności wynikających z zapisu § 582⁴ Zarządzenia Nr 5 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej (Dz.U. KGSG Nr 2, poz. 6 z późn. zm.)⁵.

IV.IV. Sprawdzenie sposobu ewidencjonowania substancji narkotycznych znajdujących się na stanie placówki.

V. Zakres kontroli:

Zakresem kontroli została objęta prawidłowość prowadzenia dystrybucji, przechowywania i użytkowania oraz niszczenia substancji narkotycznych, a także przeprowadzania kontroli w tym zakresie przez podmioty wymienione w § 581⁶ Zarządzenia Nr 5 Komendanta Głównego SG z dnia 7 stycznia 2004 roku

³ Od dnia 10 kwietnia 2013 r. w stopniu podporucznik SG.

⁴ Wszelkie kontrole substancji narkotycznych ewidencjonuje się w książce (zeszycie) kontroli substancji narkotycznych oddzielnej dla każdego miejsca przechowywania (użytkowania).

⁵ Zwane dalej – Zarządzenie Nr 5 KGSG.

⁶ ust. 1. Wydane do użytkowania próbki szkoleniowe środków odurzających i substancji narkotycznych raz w roku podlegają kontroli polegającej na rozplombowaniu opakowania zewnętrznego i sprawdzeniu stanu opakowania foliowego w obecności osoby odpowiedzialnej za te próbki przez komisję wyznaczoną przez kierownika jednostki organizacyjnej.

ust. 2. W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki organizacyjnej lub jego przełożony może znieść wyznaczonym osobom, oprócz kontroli, o której mowa w ust. 1, wykonanie dodatkowej kontroli w sposób, o którym mowa w ust. 1.

w sprawie określania zasad gospodarowaniem mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej (Dz. Urz. KGSG Nr 2, poz. 6 z późn. zm.)⁷, w okresie od 1 kwietnia 2012r. do 31 marca 2013 r.

Kontrolę przeprowadzono poprzez analizę dokumentów zgromadzonych w trakcie kontroli oraz porównanie stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym. W tym celu dokonano sprawdzenia dokumentacji znajdującej się na ewidencji kierownika zmiany placówki oraz dokumentację szkoleniową przewodników psów służbowych⁸ o specjalności narkotyki, będących na stanie ewidencyjnym placówki, za okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r., a także dokumentację będącą w posiadaniu Wydziału Techniki i Zaopatrzenia NOSG.

[Dowód: akta kontroli nr 28-32]

VI. Stan prawny, ustalony stan faktyczny oraz jego ocena.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 2 pkt 4⁹ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. 2012 r. poz. 124)¹⁰ do zadań Straży Granicznej¹¹ należy zwalczanie narkomanii w zakresie określonym ustawą.

W art. 24 ust. 2 ww. ustawy, określone zostało, że SG ma obowiązek prowadzenia działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii, co jest realizowane w szczególności poprzez działalność zapobiegawczą oraz zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

W celu prawidłowej realizacji powyższych obowiązków Komendant NOSG Decyzją Nr 31 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału SG z dnia 30 kwietnia 2009 roku w sprawie upoważnienia funkcjonariuszy odpowiedzialnych za przechowywanie, wydawanie i przyjmowanie próbek szkoleniowych zawierających substancje narkotyczne¹², a następnie Decyzją Nr 5 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału SG z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie upoważnienia funkcjonariuszy odpowiedzialnych za przechowywanie, wydawanie i przyjmowanie próbek szkoleniowych zawierających substancje narkotyczne¹³ wskazał funkcjonariuszy upoważnionych do czynności wskazanych w treści decyzji.

[Dowód: akta kontroli nr 1,2]

7 Zwane dalej – Zarządzenie Nr 5 KGSG.

8 Dziennik szkolenia psa służbowego oraz miesięczny plan szkolenia doskonalącego psów służbowych.

9 Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii są realizowane, w zakresie określonym w ustawie, także przez jednostki Wojska Polskiego, Policji i Straży Granicznej.

10 Zwana dalej – ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

11 Zwana dalej – SG

12 Zwana dalej – Decyzja Nr 31.

13 Zwana dalej – Decyzja Nr 5.

Zasady przechowywania, zabezpieczania i użytkowania substancji narkotycznych i próbek szkoleniowych w placówkach.

Placówka posiada następujące środki odurzające w ilości: [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

W myśl § 542 Zarządzenia Nr 5 KGSG Placówki Straży Granicznej używają środków odurzających i substancji narkotycznych do prowadzenia szkolenia psów służbowych, które wykorzystywane są do wykrywania i ujawniania środków odurzających i substancji narkotycznych w celu zapobiegania przemieszczaniu ich bez zezwolenia przez granicę państwową.

W Placówce Straży Granicznej w Terespolu wydane do użytkowania próbki szkoleniowe znajdowały się, [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

Próbki szkoleniowe używane do celów szkoleniowych były ewidencjonowane i przechowywane w sposób zabezpieczający przed ich kradzieżą lub zniszczeniem. Realizowane to było poprzez umieszczenie w specjalnie do tego przeznaczonym [REDAKTOWANE]

Skrzynie były przyporządkowane odpowiednio funkcjonariuszom, którzy wykorzystywali je do przechowywania próbek wykorzystywanych w trakcie przeprowadzania szkoleń z psami służbowymi:

- [REDAKTOWANE]
- [REDAKTOWANE]

14 Obowiązująca podstawa prawna **do dnia 9 stycznia 2013 r.:** Decyzja nr 31 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału SG z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie upoważnienia funkcjonariuszy odpowiedzialnych za przechowywanie, wydawanie i przyjmowanie próbek szkoleniowych zawierających substancje narkotyczne.

Obowiązująca podstawa prawna **od dnia 10 stycznia 2013 r.:** Decyzja nr 5 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału SG z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie upoważnienia funkcjonariuszy odpowiedzialnych za przechowywanie, wydawanie i przyjmowanie próbek szkoleniowych zawierających substancje narkotyczne.

15 Zarządzenie Nr 5 KGSG § 565 pkt 3: **skrzynia metalowa** lub sejf powinien znajdować się w pomieszczeniu będącym pod ciągłą ochroną, zabezpieczonym w miarę możliwości urządzeniami alarmowymi.

16 Przewodnik psa służbowego o specjalności wyszukiwanie narkotyków.

W celu stwierdzenia stanu faktycznego zespół kontrolny porównał zapisy pozycji ujętych w wykazach z zapisami dotyczącymi: nazwy próbki narkotycznej, jednostki miary, ilości substancji narkotycznej, numeru próbki oraz wpisów w rubryce „uwagi”.

W sejfie znajdował się wykaz przechowywanych próbek narkotycznych, próbki substancji narkotycznych były umieszczone w oddzielnych szklanych pojemnikach, w których to dopiero w podwójnych, przezroczystych woreczkach foliowych, posiadających nienaruszone zgrzane krawędzie umieszczona była sama próbka. Tak opakowane próbki znajdowały się w oplombowanych workach z materiału, które podlegały oplombowaniu przez osobę odpowiedzialną za ich użytkowanie.

Na wszystkich metryczkach nazwa substancji narkotycznej została określona w sposób czytelny nie budzący żadnych wątpliwości, waga oraz numer próbki były zgodne ze stanem wpisanym wykazu próbek szkoleniowych substancji narkotycznych przechowywanych w magazynie broni PSG Terespol.

Zespół kontrolny nie miał żadnych wątpliwości co do zapisu daty wykonania próbek szkoleniowych i ich przekazania na stan placówki.

Taki sposób postępowania z próbkami substancji narkotycznych zespół kontrolny ocenił pozytywnie.

W przypadku podpisów, złożonych przez osoby przygotowujące próbki szkoleniowe substancji narkotycznych, znajdujących się na karcie opisu próbki szkoleniowej substancji narkotycznych, które zostały przekazane do placówki, zespół kontrolny w celu ich weryfikacji musiał posłużyć się dokumentami pomocniczymi w postaci dowodów wydania oraz protokołów przyjęcia do magazynu próbek szkoleniowych substancji narkotycznych.

Powyższe obrazuje zestawienie podpisów na kartach opisu próbki szkoleniowej:

nr 64 – podpisy to „parafki”,

nr 65 – podpisy to „parafki”,

Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku kart opisu pozostałych próbek szkoleniowych przechowywanych w skrzyni metalowej.

Poddane sprawdzeniu próbki były umieszczone w opakowaniach zgodnych ze wzorem określonym w Zarządzeniu nr 5 KGSG¹⁷. Zespół kontrolny nie wniósł uwag co do stanu fizycznego opakowań, ani stanu w jakim znajdowały się substancje narkotyczne, stwierdził jednak, że podpisy osób, znajdujące się na opakowaniach próbek szkoleniowych, w zdecydowanej większości nie pozwalają na identyfikacje

¹⁷ Załącznik nr 116

osób składających te podpisy. Powodem takiego stanu rzeczy było składanie tzw. parafek przez członków komisji zamiast podpisu umożliwiającego identyfikację osoby dokonującej czynności przekazania lub przyjęcia próbki narkotycznej.

Ponieważ, prace niektórych komisji odbywały się w odległym czasie, nawet w 2005 r. i wtedy też to poszczególne komisje dokonywały ważenia, rozdysponowania próbek narkotycznych, było to czynnikiem wysoce utrudniającym, absorbującym i spowalniającym prace zespołu kontrolnego. Dlatego też należy w przyszłości zwrócić szczególną uwagę na potrzebę składania podpisu, przez osoby dokonujące przekazania/pobrania szkoleniowej próbki substancji narkotycznej, w sposób umożliwiający jej identyfikację bez żadnych wątpliwości.

W trakcie czynności kontrolnych zostało stwierdzone, że substancje narkotyczne, których nie wydano do szkolenia, przechowywane były zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Zdawanie próbek szkoleniowych do magazynu wewnętrznej komórki zaopatrującej oraz ich przekazywanie

Stwierdzone zostało, że w kontrolowanym okresie Komendant PSG jeden raz, pismem FAX nr NA-TR1/5117/12 z dnia 22.11.2012 r., wnioskował o doposażenie placówki w komplet próbek szkoleniowych substancji narkotycznych.

[Dowód: akta kontroli nr 45]

Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, czego skutkiem było powołanie komisji przez Komendanta NOSG zgodnie z § 573¹⁸ Zarządzenia Nr 5 KGSG.

[Dowód akta kontroli nr 44]

Komisja zakończyła swoje prace i zgodnie z treścią § 574 pkt 8¹⁹ ww. zarządzenia sporządziła z przebiegu prac komisji Protokół 114/SPEC/12 z dnia 19.12.2012 r., w którym ujęła wykonane przez siebie czynności oraz sporządziła wykaz ubytków substancji narkotycznych.²⁰ Zgodnie z § 575²⁰ Zarządzenia nr 5 KGSG protokół stanowił podstawę zmian ewidencyjnych w „Rejestrze próbek szkoleniowych substancji narkotycznych w Nadbużańskim Oddziale Straży Granicznej” RWD Nr 115/39/05.

[Dowód akta kontroli nr 43]

18 Nieznajdzące zastosowania w szkoleniu próbki szkoleniowe substancji narkotycznych zdaje się do magazynu wewnętrznej komórki zaopatrującej danej jednostki organizacyjnej w obecności komisji, której skład określa kierownik danej jednostki organizacyjnej.

19 Do zadań komisji, o której mowa w § 573, należy: pkt 8) sporządzenie protokołu z przebiegu prac komisji i protokołu zawierającego dane na temat ubytków substancji narkotycznej a następnie przedstawienie do akceptacji kierownikowi właściwej jednostki organizacyjnej;

20 Protokół, o którym mowa w § 574 pkt 8, stanowi podstawę zmian ewidencyjnych.

Ewidencja substancji i kontrola substancji narkotycznych
znajdujących się na stanie jednostek organizacyjnych.

W oparciu o przeprowadzoną analizę dokumentacji, zgromadzonej w toku czynności kontrolnych, zespół kontrolny stwierdził, że próbki szkoleniowe wydawane były tylko i wyłącznie przewodnikom psów służbowych do zrealizowania ćwiczeń, w których są one niezbędne zgodnie z programem szkolenia. Pobierane były bezpośrednio przed zajęciami i zdawane niezwłocznie po ich zakończeniu. Nie zostało stwierdzone w żadnym przypadku pozostawianie próbek poza miejscem ich przechowywania w czasie nieobejmującym ram czasowych planu szkolenia psa służbowego.

Każdorazowe wydanie próbki szkoleniowej na zajęcia i jej zdanie po zakończeniu zajęć ewidencjonowane było w „Książce obrotu materiałami szkoleniowymi” Wg Rtdn. Nr NA-HB-56/11 oraz Wg Rtdn. Nr NA-TR/188/11²¹, która była zgodna ze wzorem określonym w Zarządzeniu nr 5 KGSG²²

[Dowód: akta kontroli nr 34]

Zespół kontrolny nie stwierdził, aby na stanie placówki znajdowały się nieznanne zastosowania w szkoleniu próbki szkoleniowe substancji narkotycznych. Z dokumentacji służbowej wynikało, że jest prowadzona rotacja w użyciu próbek i wszystkie były systematycznie wykorzystywane w procesie szkolenia psów służbowych.

W trakcie dokonywania czynności kontrolnych, zespół kontrolny zwrócił szczególną uwagę na to w jaki sposób funkcjonariusze przeprowadzający szkolenie dokonywali pobierania i zdawania próbek szkoleniowych, a także w jaki sposób odbywa się wydanie i przyjmowanie próbek przez kierowników zmiany po zakończonych zajęciach. Podczas tych czynności stwierdzone zostało, że funkcjonariusz odpowiedzialny za przechowywanie wydawanych do użytkowania próbek szkoleniowych substancji narkotycznych, każdorazowo przed wydaniem ich na zajęcia, w obecności zespołu kontrolnego, dokonywał przeglądu stanu plomb oraz stanu opakowania zewnętrznego, pod kątem stwierdzenia ewentualnych śladów uszkodzeń, rozerwania lub innych nieprawidłowości. Taki sam sposób postępowania został stwierdzony odpowiednio przy zdawaniu próbek szkoleniowych substancji narkotycznych po zajęciach. Każdorazowy fakt wydania i zdania próbek szkoleniowych był odnotowywany w Książce wydawania/przyjmowania próbek.

²¹ Zwana dalej – Książka wydawania/przyjmowania próbek.

²² Załącznik nr 118

Wydane do użytkowania próbki szkoleniowe, w okresie objętym kontrolą, były sprawdzane przez komisję powołaną rozkazem Komendanta NOSG, o czym świadczą wpisy dokonane w Księżce kontroli substancji narkotycznych RWD Nr 43 poz.56/12.

[Dowód: akta kontroli nr 33]

Taki stan rzeczy jest zgodny z zapisami § 581 ust. 1²³ Zarządzenia Nr 5 KGSG i został oceniony pozytywnie przez zespół kontrolny.

Szczególne zasady użytkowania próbek szkoleniowych substancji narkotycznej.

Zespół kontrolny w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych nie stwierdził, aby funkcjonariusze PSG Terespol, pobierający próbki szkoleniowe substancji narkotycznych udostępniali je osobie nieuprawnionej, nie zostało również stwierdzone samowolne otwieranie lub naruszenie plomby opakowania zewnętrznego, czy też opakowania foliowego.

Analiza dokumentacji szkoleniowej przewodników psów służbowych nie dała podstaw do snucia przypuszczeń, iż doszło do używania próbek w sposób niezgodny z planem szkolenia.

W okresie objętym kontrolą nie zostało stwierdzone zgłoszenie przypadku zagubienia próbki szkoleniowej substancji narkotycznej lub uszkodzenia próbki szkoleniowej substancji narkotycznej. Kontrolowany obszar został oceniony pozytywnie.

Ocena

1. **Pozytywnie** zasady przechowywania, zabezpieczania i użytkowania substancji narkotycznych i próbek szkoleniowych w placówkach oraz komendzie oddziału.
2. **Pozytywnie** zdawanie próbek szkoleniowych do magazynu wewnętrznej komórki zaopatrującej oraz ich przekazywanie.
3. **Pozytywnie** ewidencję i kontrolę substancji narkotycznych znajdujących się na stanie jednostek organizacyjnych.
4. **Pozytywnie** szczególne zasady użytkowania próbek szkoleniowych substancji narkotycznej.

²³ Wydane do użytkowania próbki szkoleniowe środków odurzających i substancji narkotycznych raz w roku podlegają kontroli polegającej na rozplombowaniu opakowania zewnętrznego i sprawdzeniu stanu opakowania foliowego w obecności osoby odpowiedzialnej za te próbki przez komisję wyznaczoną przez kierownika jednostki organizacyjnej.

